

VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJA

**REKOMENDACIJOS
DĖL DIDŽIAUSIO LEISTINO VALSTYBĖS
TARNAUTOJŲ IR DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ
PAGAL DARBO SUTARTIS, PAREIGYBIŲ
SKAIČIAUS NUSTATYMO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOJE**

Vilnius
2015

REKOMENDACIJOS
DĖL DIDŽIAUSIO LEISTINO VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ IR DARBUOTOJŲ,
DIRBANČIŲ PAGAL DARBO SUTARTIS, PAREIGYBIŲ SKAIČIAUS NUSTATYMO
SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOJE

I. ĮVADAS

1. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas atsakingo valdymo principas, taip pat valstybės ir savivaldybių interesų derinimo principas, kuris „vienu atveju reiškiasi valstybei įvairiais būdais ir formomis remiant savivaldybes, kitu – koordinuojant bendrus veiksmus, kai siekiama reikšmingų socialinių tikslų, trečiu – valstybei įstatymo apibrėžtomis formomis prižiūrint savivaldybių veiklą“ (Konstitucinio Teismo 1998 m. vasario 18 d. nutarimas).

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos, kuriai pritarė Lietuvos Respublikos Seimas 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51, 407 nuostata įtvirtinta „Nedidinsime valdymo sąnaudų ir valstybės tarnautojų skaičiaus. Plėsimė savivaldos teises teritoriniuose administraciniuose vienetuose ir didinsime savivaldos savarankiškumą ir atsakomybę.“

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2014 m. lapkričio 24 d. pasitarime (protokolo Nr. 63 3.4 punktas) pavedė Vidaus reikalų ministerijai parengti savivaldybėms rekomendacijas dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų pareigybių ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), skaičiaus nustatymo savivaldybės administracijoje (toliau – Rekomendacijos).

4. Pažymėtina, kad:

- Lietuvos Respublikos Konstitucijos 120 straipsnyje nustatyta, jog savivaldybės pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai;

- Europos vietos savivaldos chartijos 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad, jeigu nėra kitų nurodytų statuto nuostatų, vietinės valdžios organai savarankiškai nustato savo vidinę administracinę struktūrą, atitinkančią vietinių gyventojų poreikius ir užtikrinančią veiksmingą valdymą;

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 10 punkte nustatyta, kad savivaldybės administracijos struktūros, nuostatų ir darbo užmokesčio fondo tvirtinimas, didžiausio leistino valstybės tarnautojų pareigybių ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičiaus savivaldybės administracijoje nustatymas – išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija.

5. Savivaldybių administracijų darbuotojų skaičiui įtaką daro daugelis veiksnių, pvz.:

- savivaldybės demografiniai rodikliai (miesto ir kaimo gyventojų skaičius ir jų santykis, gyventojų skaičius pagal amžiaus grupes, darbingo ir pensinio amžiaus gyventojų skaičius ir kt.);

- savivaldybės gyventojų socialinę sudėtį charakterizuojantys rodikliai (nedarbo lygis, socialiai remtinų asmenų skaičius ir kt.);
- savivaldybės viešojo sektoriaus organizacijų (savivaldybės biudžetinių, savivaldybės viešųjų įstaigų, savivaldybės kontroliuojamų akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių, savivaldybės įmonių) skaičius (su šių organizacijų valdymu susijusių funkcijų vykdymas);
- savivaldybės teritorijoje esančių verslo subjektų, kurių veiklai būtina gauti licencijas ar leidimus, skaičius;
- savivaldybės teritorijoje esančių kultūros ar gamtos saugotinių objektų skaičius ir vertingumas;
- statybų darbų masto, urbanizacijos lygio skirtumai (su teritorijų planavimu, statybos leidimų išdavimu, statinių naudojimo kontrole susijusių funkcijų vykdymas);
- administravimo tobulinimas (pažangių valdymo metodų diegimas, informacinių technologijų naudojimas ir kt.);
- savivaldybės įgyvendinami ir numatomi įgyvendinti projektai ir kt.

6. Savivaldybių administracijų darbuotojų skaičių iš dalies reguliuoja valstybės institucijos, tvirtindamos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikas. Šios metodikos netiesiogiai, o kai kurios ir tiesiogiai, nustato savivaldybių darbuotojų, atliekančių valstybines funkcijas, skaičių. Be to, kai kurie įstatymai įpareigoja savivaldybes įsteigti konkrečias pareigybes savarankiškomis savivaldybių funkcijoms vykdyti.

7. Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybių administracijos neturi vienodos tipinės struktūros, nes yra skirtingos tiek savo dydžiu, tiek savivaldybės gyventojų skaičiumi bei tankumu, skiriasi ir vyriaujanti savivaldybių gyventojų ekonominė veikla, Rekomendacijomis siekiama suteikti informaciją savivaldybėms, kad jos, atlikdamos teisės aktais pavestas funkcijas, kuo optimaliau naudotų žmogiškuosius ir finansinius išteklius.

Rekomendacijos netaikomos savivaldybės administracijoje pagal darbo sutartis dirbantiems asmenims, kurie darbo užmokestį gauna iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų.

8. Rekomendacijose vartojamos sąvokos:

8.1. **Bendroji veiklos sritis** – sritis, kurioje veikdamas darbuotojas atlieka funkcijas, užtikrinančias įstaigos vidaus administravimą (struktūros tvarkymas, dokumentų, personalo, turimų materialinių ir finansinių išteklių valdymas), taip pat kitas įstaigos nuostatuose nenustatytas funkcijas,

padedančias užtikrinti įstaigos funkcionavimą (teisė, viešieji ryšiai, tarptautiniai ryšiai, viešųjų pirkimų organizavimas, informacinių ir komunikacinių sistemų priežiūra, vidaus auditas ir kt.).

8.2. **Specialioji veiklos sritis** – sritis, kurioje veikdamas darbuotojas atlieka funkcijas, užtikrinančias įstaigai teisės aktuose nustatytų uždavinių įgyvendinimą.

8.3. **Vadovaujantis darbuotojas** – įstaigos vadovas, jo pavaduotojas, departamento direktorius ir jo pavaduotojas, skyriaus (biuro, tarnybos) vedėjas (viršininkas) ir jo pavaduotojas, poskyrio (grupės) vedėjas (viršininkas).

8.4. **Aptarnaujantis techninis personalas** – tai darbuotojai, neįgyvendinantys įstaigos uždavinių, bet aptarnaujantys vadovų ir specialistų veiklą.

II. VERTINIMO KRITERIJAI

9. Rekomendacijos parengtos pagal šiuos vertinimo kriterijus:

- vienam savivaldybės administracijos darbuotojui tenkantis aptarnauti savivaldybės gyventojų skaičius;
- patvirtintų ir neužimtų pareigybių savivaldybės administracijoje skaičiai ir jų santykis;
- ne vadovaujančių ir vadovaujančių pareigybių santykis savivaldybės administracijoje;
- bendrosios ir specialiosios veiklos srities pareigybių santykis savivaldybės administracijoje.

10. Šalyje yra 60 savivaldybių, kurios skiriasi savo dydžiu, gyventojų skaičiumi ir tankumu, socialinėmis ekonominėmis, gamtinėmis geografinėmis sąlygomis, o tai turi įtakos tiek atskirų savivaldybių veiklos specifikai, tuo pačiu ir savivaldybės administracijos darbuotojų skaičiui.

Siekiant kuo tiksliau atsižvelgti į savivaldybių specifiką, savivaldybes siūloma skirstyti į 4 grupes, taip, kaip jos sugrupuotos Vidaus reikalų ministerijos parengtoje 2013 metų viešojo sektoriaus ataskaitoje (2013 metų viešojo sektoriaus ataskaita paskelbta Vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėje adresu www.vrm.lt).

- **I grupė – didžiųjų miestų savivaldybės (jų yra 5)**, kur gyventojų skaičius viršija 105 000 tūkst. (Vilniaus m., Kauno m., Klaipėdos m., Šiaulių m., Panevėžio m. savivaldybės);
- **II grupė – vidurinėsios savivaldybės (jų yra 47)**, kuriose gyvena nuo 17 000 iki 102 000 tūkst. gyventojų ir kurios skiriamos į 2 pogrupius pagal gyventojų tankumą km²:
 - **tankiau gyvenamos savivaldybės (jų yra 24)**, kur gyventojų tankumas yra 24–1500 gyv./km² (Alytaus m., Visagino, Marijampolės, Kauno r., Elektrėnų, Jonavos r., Mažeikių r., Vilniaus r., Kretingos r., Klaipėdos r., Tauragės r., Utenos r., Plungės r., Vilkaviškio r., Telšių r., Kėdainių r.,

Kaišiadorių r., Prienų r., Trakų r., Ukmergės r., Akmenės r., Šilutės r., Radviliškio r., Šiaulių r. savivaldybės);

- *rečiau gyvenamos savivaldybės (jų yra 23)*, kuriose gyventojų tankumas yra 11–24 gyv./km² (Raseinių r., Šalčininkų r., Šakių r., Joniškio r., Šilalės r., Skuodo r., Pasvalio r., Alytaus r., Jurbarko r., Širvintų r., Rokiškio r., Biržų r., Kelmės r., Kupiškio r., Panevėžio r., Pakruojo r., Lazdijų r., Švenčionių r., Anykščių r., Molėtų r., Zarasų r., Ignalinos r., Varėnos r.);

- **III grupė – mažosios savivaldybės (jų yra 4)**, kuriose gyventojų skaičius – iki 13 000 tūkst. (Kazlų Rūdos, Kalvarijos, Pagėgių, Rietavo savivaldybės);
- **IV grupė – kurorto statusą turinčios savivaldybės (jų yra 4)** – Druskininkų, Palangos m., Birštono, Neringos savivaldybės.

11. Duomenų šaltiniai:

- savivaldybių administracijų, savivaldybių vidaus kontrolės ir audito tarnybų (toliau – savivaldybių administracijos) pareigybių skaičius – Valstybės tarnybos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti 2015 m. sausio 1 d. duomenys;
- savivaldybių gyventojų skaičius – Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytojo internetinėje svetainėje paskelbti 2015 m. sausio 1 d. duomenys.

Savivaldybės administracijos darbuotojui tenkantis aptarnauti savivaldybės gyventojų skaičius

12. Savivaldybių funkcijos pagal veiklos pobūdį skirstomos į vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo. Savivaldybių funkcijos pagal sprendimų priėmimo laisvę skirstomos į savarankiškąsias ir valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms).

13. Analizuojant savivaldybių administracijų darbuotojų skaičius spręstina, kad tikslingiausia šiuos skaičius sieti su savivaldybės gyventojų, kuriems savivaldybės teikia administracines ir viešąsias paslaugas, skaičiumi.

14. 2015 m. sausio 1 d. duomenimis, Lietuvoje gyveno **3 200 462** gyventojai. 2015 m. sausio 1 d. savivaldybių administracijose buvo įsteigtos **14 663,21** pareigybės.

Spręstina, kad vienas sąlyginis Lietuvos savivaldybės administracijos darbuotojas aptarnauja **218** gyventojų.

15. Vertinant pagal savivaldybių grupes vidutiniškai vienas sąlyginis savivaldybės administracijos darbuotojas aptarnauja:

- **didžiųjų miestų savivaldybių grupėje** – 457 gyventojus;

- **tankiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – 186 gyventojus;
- **rečiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – 132 gyventojus;
- **mažųjų savivaldybių grupėje** – 98 gyventojus;
- **kurorto statusą turinčių savivaldybių grupėje** – 137 gyventojus.

16. Pažymėtina, kad net tarp tos pačios grupės savivaldybių matyti dideli skirtumai, pvz.:

- **didžiųjų miestų savivaldybių grupėje** – 19 proc. **mažiau** gyventojų nei grupės vidurkis tenka aptarnauti vienam Panevėžio miesto savivaldybės administracijos darbuotojui, tuo tarpu 25 proc. **daugiau** gyventojų nei grupės vidurkis tenka aptarnauti vienam Vilniaus m. savivaldybės administracijos darbuotojui;
- **tankiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – 40 proc. **mažiau** gyventojų nei grupės vidurkis tenka aptarnauti vienam Visagino savivaldybės administracijos darbuotojui, 20 proc. **mažiau** gyventojų – vienam Akmenės r. savivaldybės administracijos darbuotojui, tačiau 82 proc. **daugiau** gyventojų nei grupės vidurkis tenka aptarnauti vienam Kėdainių r. savivaldybės administracijos darbuotojui, 77 proc. **daugiau** gyventojų – vienam Alytaus m. savivaldybės administracijos darbuotojui;
- **rečiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – 47 proc. **mažiau** gyventojų nei grupės vidurkis tenka aptarnauti vienam Ignalinos r. savivaldybės administracijos darbuotojui, 30 proc. **mažiau** gyventojų nei grupės vidurkis tenka aptarnauti vienam Lazdijų r. savivaldybės administracijos darbuotojui, 29 proc. **mažiau** gyventojų – vienam Pasvalio r. savivaldybės administracijos darbuotojui, tuo tarpu 52 proc. **daugiau** gyventojų nei grupės vidurkis tenka aptarnauti vienam Šakių r. savivaldybės administracijos darbuotojui, 39 proc. **daugiau** gyventojų nei grupės vidurkis tenka aptarnauti vienam Rokiškio r. savivaldybės administracijos darbuotojui;
- **mažųjų savivaldybių grupėje** – 30 proc. **mažiau** gyventojų nei grupės vidurkis tenka aptarnauti vienam Pagėgių savivaldybės administracijos darbuotojui, tačiau 39 proc. **daugiau** gyventojų nei grupės vidurkis aptarnauja vienas Kalvarijos savivaldybės administracijos darbuotojas;
- **kurorto statusą turinčių savivaldybių grupėje** – 61 proc. **mažiau** gyventojų nei grupės vidurkis tenka aptarnauti vienam Neringos savivaldybės administracijos darbuotojui, 42 proc. **mažiau** gyventojų – vienam Birštono savivaldybės administracijos darbuotojui, tačiau 55 proc. **daugiau** gyventojų nei grupės vidurkis tenka aptarnauti vienam Druskininkų savivaldybės administracijos darbuotojui.¹

¹ Visų savivaldybių rodikliai pagal šį vertinimo kriterijų nurodyti Priede Nr. 1.

17. Analizuojant savivaldybių administracijų struktūras taip pat paaiškėjo, kad į savivaldybių administracijų sudėtį yra įtrauktas aptarnaujantis techninis personalas, t. y. pareigybės, pagal kurias akivaizdžiai nevykdomos viešojo administravimo ar viešųjų paslaugų teikimo funkcijos, bet aptarnaujama vadovų ir specialistų veikla (pvz., vairuotojai, valytojai, kūrikai, sargai ir pan.), kurie gana smarkiai „išpučia“ savivaldybių administracijų struktūras.

Akivaizdu, kad kuo smulkesnis administracinis vienetas, tuo gyventojų ir savivaldybės administracijos darbuotojų skaičiaus santykis mažesnis. Tai galima paaiškinti ir objektyviomis priežastimis, nes Vietos savivaldos įstatymas visoms savivaldybėms – tiek didelėms, tiek mažoms ar kurorto statusą turinčioms – nustato vienodas funkcijas.

Tačiau tai, kad panašiose savo teritorija, gyventojų skaičiumi ir veiklos specifika savivaldybėse darbuotojų skaičiai labai skiriasi, leidžia daryti prielaidą, kad dalies savivaldybių veikla yra ekstensyvi, t. y. rezultatų siekiama ne panaudojant efektyvesnius veiklos metodus, bet didinant darbuotojų skaičių.

Patvirtintų pareigybių ir laisvų pareigybių skaičius savivaldybių administracijose

18. Analizuojant savivaldybių administracijų darbuotojų skaičius nustatyta, kad daugelyje savivaldybių yra nemažas skaičius neužimtų pareigybių, nors lėšos joms išlaikyti yra numatytos ir patvirtintos savivaldybės biudžete.

2015 m. sausio 1 d. duomenimis, savivaldybių administracijose buvo įsteigta **14663,21** pareigybės, iš jų **693,25** pareigybės buvo neužimta, t. y. vidutiniškai **4,72 proc. savivaldybių administracijų pareigybių buvo laisvos (neužimtos).**

19. Vertinant pagal savivaldybių grupes neužimtų pareigybių vidutinis skaičius ir jo procentinė dalis:

- **didžiųjų miestų savivaldybių grupėje** – 20 neužimtų pareigybių (3,53 proc. visų administracijos pareigybių);
- **tankiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – 12 neužimtų pareigybių (4,79 proc. visų administracijos pareigybių);
- **rečiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – 11 neužimtų pareigybių (5,36 proc. visų administracijos pareigybių);
- **mažųjų savivaldybių grupėje** – 8 neužimtos pareigybės (6,51 proc. visų administracijos pareigybių);

- **kurorto statusą turinčių savivaldybių grupėje** – 3 neužimtos pareigybės (2,84 proc. visų administracijos pareigybių).

20. Spręstina, kad kai kuriose savivaldybių administracijose nepagrįstai didelis neužimtų pareigybių skaičius, pvz.:

- **didžiųjų miestų savivaldybių grupėje** – Panevėžio m. savivaldybės administracijoje – 16 neužimtų pareigybių (5,6 proc. visų administracijos pareigybių);
- **tankiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – Utenos r. savivaldybės administracijoje – 29 neužimtos pareigybės (10,21 proc. visų administracijos pareigybių); Šalčininkų r. savivaldybės administracijoje – 18,25 neužimtos pareigybės (8,20 proc. visų administracijos pareigybių); Visagino savivaldybės administracijoje – 17,25 neužimtos pareigybės (7,66 proc. visų administracijos pareigybių); Vilniaus r. savivaldybės administracijoje – 44 neužimtos pareigybės (7,28 proc. visų administracijos pareigybių);
- **rečiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – Ignalinos r. savivaldybės administracijoje – 38,9 neužimtos pareigybės (14,58 proc. visų pareigybių); Pakruojo r. savivaldybės administracijoje – 20,5 neužimtos pareigybės (9,94 proc. visų administracijos pareigybių); Biržų r. savivaldybės administracijoje – 17,7 neužimtos pareigybės (8,81 proc. visų administracijos pareigybių);
- **mažųjų savivaldybių grupėje** – Kazlų Rūdos savivaldybės administracijoje – 10,75 neužimtos pareigybės (9,93 proc. visų administracijos pareigybių); Kalvarijos savivaldybės administracijoje – 10 neužimtų pareigybių (10,78 proc. visų administracijos pareigybių);
- **kurorto statusą turinčių savivaldybių grupėje** – Palangos m. savivaldybės administracijoje – 4,5 neužimtos pareigybės (9,96 proc. visų administracijos pareigybių).²

Nevadovaujančiųjų ir vadovaujančiųjų darbuotojų santykis savivaldybės administracijoje

21. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2013 m. gruodžio 18 d. pasitarime (protokolo Nr. 75, klausimas) pasiūlė Vyriausybei atskaitingoms institucijoms ir įstaigoms siekti, kad darbuotojų skaičius vienam vadovaujančiajam darbuotojui būtų ne mažesnis kaip 5.

² Visų savivaldybių rodikliai pagal šį vertinimo kriterijų nurodyti Priede Nr. 2.

22. Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad viešojo administravimo įstaigos administracijos struktūrą nustato viešojo administravimo įstaigos vadovas, vadovaudamasis įstatymais ar jų pagrindu priimtais teisės aktais ir atsižvelgdamas į nustatytus viešojo administravimo įstaigos tikslus ir uždavinius, strateginius ar metinius veiklos planus ir patvirtintą valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip.

Pagal šio straipsnio 4–6 dalis departamentą (valdybą) sudaro ne mažiau kaip du skyriai (biurai, tarnybos). Skyrių (biurą, tarnybą), kuris yra departamento (valdybos) struktūrinė dalis, sudaro ne mažiau kaip 4 pareigybės. Skyrių (biurą, tarnybą), kuris nėra departamento (valdybos) struktūrinė dalis, sudaro ne mažiau kaip 2 pareigybės. Poskyris (grupė) sudaromas iš ne mažiau kaip 3 pareigybių.

23. Konstatuotina, kad Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnis nustato reikalavimus visų viešojo administravimo įstaigų administracijų padalinimas bei minimalius struktūrinių padalinių pareigybių skaičius. Tačiau analizuojant savivaldybių administracijų struktūras paaiškėjo, kad Viešojo administravimo įstatymo reikalavimų administracijos struktūrai kai kuriose savivaldybėse nėra laikomasi, pvz., Vilniaus miesto savivaldybės administracijos poskyryje įsteigta tik viena pareigybė, Radviliškio r. savivaldybės administracijos skyriuje tik viena pareigybė (vedėjo), Visagino savivaldybės administracijos dviejuose skyriuose yra tik po vieną pareigybę, Pagėgių savivaldybės administracijos skyriuje tik viena pareigybė (skyriaus vedėjas), Rietavo savivaldybės administracijos skyriuje tik viena pareigybė (skyriaus vedėjas), Akmenės, Pakruojo, Molėtų r., Birštono, Neringos savivaldybių administracijų Centralizuoto vidaus audito skyriuose yra tik po vieną pareigybę (skyriaus vedėją).

Tai iš dalies sąlygoja, kad kai kurių savivaldybių administracijose santykis tarp ne vadovaujančiųjų ir vadovaujančiųjų pareigybių yra per mažas.

24. 2015 m. sausio 1 d. duomenimis, savivaldybių administracijose buvo:

vadovaujančiųjų pareigybių – **2700,5**;

nevadovaujančiųjų pareigybių – **11962,71**;

santykio tarp nevadovaujančiųjų ir vadovaujančiųjų pareigybių šalies vidurkis – **4,43**.

25. Vertinant pagal savivaldybių grupes nevadovaujančiųjų ir vadovaujančiųjų pareigybių santykis savivaldybių administracijose:

- **didžiųjų miestų savivaldybių grupėje** – 4,32 (vadovaujančiosios pareigybės sudaro 18,79 proc. savivaldybės administracijos);
- **tankiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – 4,62 (vadovaujančiosios pareigybės sudaro 17,880 proc. savivaldybės administracijos);

- **rečiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – 4,62 (vadovaujančiosios pareigybės sudaro 17,79 proc. savivaldybės administracijos);
- **mažųjų savivaldybių grupėje** – 3,74 (vadovaujančiosios pareigybės sudaro 21,10 proc. savivaldybės administracijos);
- **kurorto statusą turinčių savivaldybių grupėje** – 2,27 (vadovaujančiosios pareigybės sudaro 30,54 proc. savivaldybės administracijos).

26. Pažymėtina, kad net tarp tos pačios savivaldybių grupės pagal nevadovaujančiųjų ir vadovaujančiųjų pareigybių santykį matyti dideli skirtumai, pvz.:

- **didžiųjų miestų savivaldybių grupėje** – Vilniaus m. savivaldybės administracijoje – 3,90, tačiau Panevėžio m. savivaldybės administracijoje – 5,49;
- **tankiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – Prienų r. savivaldybės administracijoje – 2,83, Kauno r. savivaldybės administracijoje – 2,88, tačiau Visagino savivaldybės administracijoje – 10,86, Šilutės r. savivaldybės administracijoje – 7,17;
- **rečiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – Rokiškio r. savivaldybės administracijoje – 2,85, Širvintų r. savivaldybės administracijoje – 3,18, tačiau Pasvalio r. savivaldybės administracijoje – 7,30, Skuodo r. savivaldybės administracijoje – 6,43;
- **mažųjų savivaldybių grupėje** – Kalvarijos savivaldybės administracijoje – 3,03, tačiau Pagėgių savivaldybės administracijoje – 4,53;
- **kurorto statusą turinčių savivaldybių grupėje** – Birštono savivaldybės administracijoje – 1,58, tačiau Neringos savivaldybės administracijoje – 3,45.³

27. Spręstina, kad mažas nevadovaujančiųjų ir vadovaujančiųjų darbuotojų santykis, kai vadovas vadovauja tik 2–3 darbuotojams, nesudaro prielaidų geram savivaldybės administracijos darbo organizavimui ir efektyviam savivaldybės viešųjų finansų naudojimui.

Bendrosios ir specialiosios veiklos srities pareigybių santykis savivaldybės administracijoje

28. Analizuojant savivaldybių administracijų struktūras matyti, kad nemažą dalį savivaldybės administracijose užima bendrosios veiklos srities (personalo administravimas, finansų valdymas, informacinių sistemų valdymas, viešieji ryšiai, dokumentų valdymas, turto valdymas, viešieji pirkimai, ūkinis aptarnavimas ir kt.) pareigybės, o ne pareigybės, skirtos atlikti funkcijas, užtikrinančias savivaldybei teisės aktuose nustatytų uždavinių įgyvendinimą (įvertinus tai, kad

³ Visų savivaldybių rodikliai pagal šį vertinimo kriterijų nurodyti Priede Nr. 3.

daugelyje savivaldybių administracijų personalo tvarkymas ir teisė yra viename padalinyje, šioje analizėje teisė priskiriama prie bendrosios veiklos srities).

29. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2013m. gruodžio 18 d. pasitarime (protokolo Nr. 75, 2 klausimas) pasiūlė Vyriausybei atskaitingoms institucijoms ir įstaigoms bendrosios veiklos srities darbuotojų skaičius vienam specialiosios veiklos darbuotojui, t. y. bendrosios ir specialiosios srities darbuotojų santykis būtų ne didesnis kaip 0,3 darbuotojo.

30. 2015 m. sausio 1 d. duomenimis, savivaldybių administracijose buvo įsteigta **14663,21** pareigybės, iš jų bendrosios veiklos srities darbuotojų pareigybėms priskirtina **4652,05** pareigybės, specialiosios veiklos srities darbuotojų pareigybėms – **10 011,16** pareigybės, taigi santykio tarp bendrosios ir specialiosios srities darbuotojų vidurkis – **0,46**.

31. Vertinant pagal savivaldybių grupes bendrosios ir specialiosios veiklos srities pareigybių santykį savivaldybių administracijose:

- **didžiųjų miestų savivaldybių grupėje** – 0,58;
- **tankiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – 0,44;
- **rečiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – 0,40;
- **mažųjų savivaldybių grupėje** – 0,62;
- **kurorto statusą turinčių savivaldybių grupėje** – 0,76.

32. Tarp tos pačios savivaldybių grupės pagal specialiosios ir bendrosios veiklos srities pareigybių santykį matyti skirtumai, pvz.,:

- **didžiųjų miestų savivaldybių grupėje** – Vilniaus m. savivaldybės administracijoje – 0,39, tačiau Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje – jau 0,75;
- **tankiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – Šalčininkų r. savivaldybės administracijoje – 0,21, tačiau Marijampolės savivaldybės administracijoje – jau 0,72;
- **rečiau gyvenamų savivaldybių grupėje** – Ignalinos r. savivaldybės administracijoje – 0,09, tačiau Šakių r. savivaldybės administracijoje – jau 0,83;
- **mažųjų savivaldybių grupėje** – Pagėgių savivaldybės administracijoje – 0,49, tačiau Rietavo savivaldybės administracijoje – jau 0,74;
- **kurorto statusą turinčių savivaldybių grupėje** – Palangos miesto savivaldybės administracijoje – 0,66, tačiau Neringos savivaldybės administracijoje – jau 1,01.⁴

⁴ Visų savivaldybių rodikliai pagal šį vertinimo kriterijų nurodyti Priede Nr. 4.

III. REKOMENDACIJOS

Siekiant įgyvendinti Vyriausybės programos nuostatas dėl valdymo sąnaudų optimizavimo bei atsižvelgiant į savivaldybių tarybų išimtinę kompetenciją nustatyti savivaldybės administracijos struktūrą ir tvirtinti didžiausią leistiną jos darbuotojų skaičių, savivaldybėms rekomenduojama:

1. Savivaldybės administracijos darbuotojų poreikį planuoti, tiesiogiai siejant jį su savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose (savivaldybės strateginiame plėtros plane, atskirų savivaldybės ūkio šakų (sektorių) plėtros programose, savivaldybės strateginiame veiklos plane) nustatytais savivaldybės strateginiais tikslais ir jiems įgyvendinti numatytomis veiklomis.

2. Darbuotojų skaičių savivaldybės administracijoje didinti, tik jei įstatymais ir kitais įstatymų pagrindu priimtais teisės aktais savivaldybei yra pavestos naujos funkcijos ar išplėtos vykdomų funkcijų apimtys, kai vertinant šių teisės aktų poveikį nurodytas žmogiškųjų išteklių poreikio padidėjimas ir savivaldybės administracija neturi vidinių išteklių šioms naujoms funkcijoms vykdyti.

3. Nedidinant savivaldybės administracijos darbuotojų skaičiaus, užtikrinti, kad tose pačiose savivaldybių grupėse esančių savivaldybių gyventojų ir administracijos darbuotojų santykis būtų artimas tos savivaldybių grupės vidurkiui, bet ne mažesnis už jį 10 proc., o sumažėjus savivaldybės gyventojų skaičiui proporcingai mažinti ir savivaldybės administracijos darbuotojų skaičių.

4. Savivaldybės administracijos darbuotojų poreikį planuoti taip, kad neužimtos savivaldybės administracijos pareigybės sudarytų ne daugiau kaip 5 proc. visų patvirtintų administracijos pareigybių, o ilgiau kaip 1 metus esančias neužimtas pareigybes panaikinti.

5. Užtikrinti, kad savivaldybės administracijos struktūra atitiktų Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus administracijos sudėčiai ir apimčiai bei aiškiai atspindėtų veiklos (funkcijų) pasidalijimą.

6. Tobulinti savivaldybių administracijų struktūras, atsisakant perteklinių valdymo grandžių, mažinant vadovaujančiųjų pareigybių skaičių, ir siekti, kad santykis tarp savivaldybės administracijos nevadovaujančiųjų pareigybių ir vadovaujančiųjų pareigybių būtų ne mažesnis kaip 5.

7. Centralizuoti bendrųjų funkcijų (personalo administravimo, finansų valdymo, informacinių sistemų valdymo, viešųjų ryšių, dokumentų valdymo, turto valdymo, viešųjų pirkimų ir kt.) vykdymą; nustatyti optimalų bendrąsias funkcijas atliekančių darbuotojų skaičių tokį, kad bendrosios ir specialiosios veiklos srities pareigybių santykis būtų ne didesnis nei 0,3.

8. Savivaldybės administracijos vadovų ir darbuotojų veiklai užtikrinti reikalingas paslaugas pirkti iš privataus sektoriaus arba pavesti šias paslaugas teikti kitoms savivaldybės įstaigoms ar įmonėms.

9. Sudaryti trumpalaikius (vieno ketvirčio ar pusmečio) pareigybių poreikio planus, kurie turėtų būti formuojami reaguojant į savivaldybės administracijos personalo demografinius pokyčius, tokius kaip, pvz., artėjantis esamų darbuotojų pensinis amžius, planuojamos nėštumo, gimdymo ar vaiko priežiūros atostogos ar išreikštas valstybės tarnautojo ketinimas išeiti iš darbo.

Vienam savivaldybės darbuotojui tenkantis aptarnauti gyventojų skaičius

1 lentelė. Vienam savivaldybės darbuotojui tenkantis aptarnauti gyventojų skaičius didžiųjų savivaldybių grupėje.

Grupės vidurkis – 457.

Šalies vidurkis – 218.

Savivaldybė	Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius 2015-01-01	Gyventojų skaičius 2015-01-01	Vienam darbuotojui tenkantis aptarnauti gyventojų skaičius	Nuokrypis nuo grupės vidurkio pagal vienam darbuotojui tenkantį aptarnauti gyventojų skaičių	Nuokrypis nuo grupės vidurkio proc.
Vilniaus miesto	994	568754	572	115	25
Kauno miesto	828,5	325947	393	-64	-14
Klaipėdos miesto	454,5	177299	390	-67	-15
Šiaulių miesto	268	115385	431	-26	-6
Panevėžio miesto	285,5	105184	368	-89	-19

2 lentelė. Vienam savivaldybės darbuotojui tenkantis aptarnauti gyventojų skaičius viduriniųjų tankiau gyvenamų savivaldybių grupėje.

Grupės vidurkis – 186.

Šalies vidurkis – 218.

Savivaldybė	Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius 2015-01-01	Gyventojų skaičius 2015-01-01	Vienam darbuotojui tenkantis aptarnauti gyventojų skaičius	Nuokrypis nuo grupės vidurkio pagal vienam darbuotojui tenkantį aptarnauti gyventojų skaičių	Nuokrypis nuo grupės vidurkio proc.
Vilniaus r.	604,5	101409	168	-18	-10
Kauno r.	368,25	94043	255	69	37
Marijampolės	280,25	64440	230	44	24
Mažeikių r.	314,75	62273	198	12	6
Alytaus m.	187	61676	330	144	77

Kėdainių r.	166,5	56226	338	152	82
Klaipėdos r.	327	55812	171	-15	-8
Telšių r.	330,5	49832	151	-35	-19
Šilutės r.	359,5	49353	137	-49	-26
Jonavos r.	224	48619	217	31	17
Tauragės r.	288,625	46745	162	-24	-13
Šiaulių r.	235,25	45582	194	8	4
Vilkaviškio r.	238,5	44495	187	1	0
Utenos r.	284	43847	154	-32	-17
Kretingos r.	257,9	43202	168	-18	-10
Radviliškio r.	265	42891	162	-24	-13
Ukmergės r.	247	41003	166	-20	-11
Plungės r.	213,35	40373	189	3	2
Raseinių r.	180	38051	211	25	14
Šalčininkų r.	222,55	36174	163	-23	-13
Trakų r.	184	35811	195	9	5
Kaišiadorių r.	168,25	33242	198	12	6
Prienų r.	157	30470	194	8	4
Elektrėnų	171,75	26646	155	-31	-17
Visagino	225,25	25202	112	-74	-40
Akmenės r.	161,75	24035	149	-37	-20

3 lentelė. Vienam savivaldybės darbuotojui tenkantis aptarnauti gyventojų skaičius viduriniųjų rečiau gyvenamų savivaldybių grupėje.

Grupės vidurkis – 132.

Šalies vidurkis – 218.

Savivaldybė	Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius 2015-01-01	Gyventojų skaičius 2015-01-01	Vienam darbuotojui tenkantis aptarnauti gyventojų skaičius	Nuokrypis nuo grupės vidurkio pagal vienam darbuotojui tenkanti aptarnauti gyventojų skaičių	Nuokrypis nuo grupės vidurkio proc.
Panevėžio r.	243,25	41806	172	40	30
Rokiškio r.	192,25	35285	184	52	39
Šakių r.	169,25	33881	200	68	52
Kelmės r.	231,5	33237	144	12	9
Jurbarko r.	186	31777	171	39	29
Alytaus r.	192,25	30406	158	26	20
Biržų r.	200,95	30137	150	18	14
Pasvalio r.	315,51	29618	94	-38	-29
Anykščių r.	176,75	29315	166	34	26
Švenčionių r.	248	28205	114	-18	-14
Šilalės r.	256,25	27959	109	-23	-17
Joniškio r.	197	26482	134	2	2

Varėnos r.	199,6	26078	131	-1	-1
Pakruojo r.	206,25	23627	115	-17	-13
Lazdijų r.	250,425	23247	93	-39	-30
Skuodo r.	208	21436	103	-29	-22
Molėtų r.	153,5	21335	139	7	5
Kupiškio r.	146,5	20756	142	10	7
Zarasų r.	170,25	19060	112	-20	-15
Ignalinos r.	266,75	18741	70	-62	-47
Širvintų r.	125,5	17871	142	10	8

4 lentelė. Vienam savivaldybės darbuotojui tenkantis aptarnauti gyventojų skaičius mažųjų savivaldybių grupėje.

Grupės vidurkis – 98.

Šalies vidurkis – 218.

Savivaldybė	Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius 2015-01-01	Gyventojų skaičius 2015-01-01	Vienam darbuotojui tenkantis aptarnauti gyventojų skaičius	Nuokrypis nuo grupės vidurkio pagal vienam darbuotojui tenkantį aptarnauti gyventojų skaičių	Nuokrypis nuo grupės vidurkio proc.
Kazlų Rūdos	108,25	13268	123	25	25
Kalvarijos	92,75	12630	136	38	39
Pagėgių	154,8	10563	68	-30	-30
Rietavo	108,75	9141	84	-14	-14

5 lentelė. Vienam savivaldybės darbuotojui tenkantis aptarnauti gyventojų skaičius kurortų savivaldybių grupėje.

Grupės vidurkis – 137.

Šalies vidurkis – 218.

Savivaldybė	Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius 2015-01-01	Gyventojų skaičius 2015-01-01	Vienam darbuotojui tenkantis aptarnauti gyventojų skaičius	Nuokrypis nuo grupės vidurkio pagal vienam darbuotojui tenkantį aptarnauti gyventojų skaičių	Nuokrypis nuo grupės vidurkio proc.
Druskininkų	110	23391	213	76	55
Palangos miesto	113,5	17750	156	19	14
Birštono	62	4913	79	-58	-42
Neringos	84,5	4526	54	-83	-61

**Patvirtintos pareigybės ir užimtos pareigybės bei neužimtos pareigybės (procentais)
savivaldybės administracijoje**

1 lentelė. Patvirtintos pareigybių ir užimtos pareigybės bei neužimtos pareigybės (procentai) didžiųjų miestų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 4,72 proc.

Grupės vidurkis – 3,53 proc.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Užimtų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Neužimtos pareigybės savivaldybės administracijoje	Neužimtos pareigybės proc. savivaldybės administracijoje
Vilniaus miesto	994	959	35	3,52
Kauno miesto	828,5	812,5	16	1,93
Klaipėdos miesto	454,5	430,5	24	5,28
Šiaulių miesto	268	259	9	3,36
Panevėžio miesto	285,5	269,5	16	5,6

2 lentelė. Patvirtintos pareigybės ir užimtos pareigybės bei neužimtos pareigybės (procentai) viduriniųjų tankiau gyvenamų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 4,72 proc.

Grupės vidurkis – 4,79 proc.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Užimtų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Neužimtos pareigybės savivaldybės administracijoje	Neužimtos pareigybės proc. savivaldybės administracijoje
Alytaus miesto	187	183	4	2,14
Visagino	225,25	208	17,25	7,66

Marijampolės	280,25	265,75	14,5	5,17
Kauno rajono	368,25	341,75	26,5	7,2
Elektrėnų	171,75	165,75	6	3,49
Jonavos rajono	224	215	9	4,02
Mažeikių rajono	314,75	305,75	9	2,86
Vilniaus rajono	604,5	560,5	44	7,28
Kretingos rajono	257,9	251,9	6	2,33
Klaipėdos rajono	327	319,75	7,25	2,22
Tauragės rajono	288,625	277,925	10,7	3,71
Utenos rajono	284	255	29	10,21
Plungės rajono	213,35	203,1	10,25	4,8
Vilkaviškio rajono	238,5	223,5	15	6,29
Telšių rajono	330,5	317,75	12,75	3,86
Kėdainių rajono	166,5	155,5	11	6,61
Kaišiadorių rajono	168,25	162,25	6	3,57
Prienų rajono	157	154	3	1,91
Trakų rajono	184	178,5	5,5	2,99
Ukmergės rajono	247	245	2	0,81
Akmenės rajono	161,75	153,25	8,5	5,26
Šilutės rajono	359,5	335,5	24	6,68
Radviliškio rajono	265	258	7	2,64
Šiaulių rajono	235,25	227,75	7,5	3,19
Raseinių rajono	180	175	5	2,78
Šalčininkų rajono	222,55	204,3	18,25	8,2

3 lentelė. Patvirtintos pareigybės ir užimtos pareigybės bei neužimtos pareigybės (procentai) viduriniųjų rečiau gyvenamų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 4,72 proc.

Grupės vidurkis – 5,36 proc.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Užimtų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Neužimtos pareigybės savivaldybės administracijoje	Neužimtos pareigybės proc. savivaldybės administracijoje
Šakių rajono	169,25	161,75	7,5	4,43
Joniškio rajono	197	193	4	2,03
Šilalės rajono	256,25	249,75	6,5	2,54
Skuodo rajono	208	194,5	13,5	6,49
Pasvalio rajono	315,51	303,01	12,5	3,96
Alytaus rajono	192,25	171,25	21	10,92
Jurbarko rajono	186	179,5	6,5	3,49
Širvintų rajono	125,5	121,5	4	3,19
Rokiškio rajono	192,25	186,25	6	3,12
Biržų rajono	200,95	183,25	17,7	8,81
Kelmės rajono	231,5	227,5	4	1,73
Kupiškio rajono	146,5	135,5	11	7,51
Panevėžio rajono	243,25	238,75	4,5	1,85
Pakruojo rajono	206,25	185,75	20,5	9,94
Lazdijų rajono	250,425	237,75	12,675	5,06
Švenčionių rajono	248	239	9	3,63
Anykščių rajono	176,75	168,75	8	4,53
Molėtų rajono	153,5	144,5	9	5,86
Zarasų rajono	170,25	161,5	8,75	5,14
Ignalinos rajono	266,75	227,85	38,9	14,58
Varėnos rajono	199,6	192,6	7	3,51

4 lentelė. Patvirtintos pareigybės ir užimtos pareigybės bei neužimtos pareigybės (procentai) mažųjų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 4,72 proc.

Grupės vidurkis – 6,51proc.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Užimtų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Neužimtos pareigybės savivaldybės administracijoje	Neužimtos pareigybės proc. savivaldybės administracijoje
Kazlų Rūdos	108,25	97,5	10,75	9,93
Kalvarijos	92,75	82,75	10	10,78
Pagėgių	154,8	148,8	6	3,88
Rietavo	108,75	105,25	3,5	3,22

5 lentelė. Patvirtintos pareigybės ir užimtos pareigybės bei neužimtos pareigybės (procentai) kurorto statusą turinčių savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 4,72 proc.

Grupės vidurkis – 2,84 proc.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Užimtų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Neužimtos pareigybės savivaldybės administracijoje	Neužimtos pareigybės proc. savivaldybės administracijoje
Druskininkų	110	109	1	0,91
Palangos miesto	113,5	109	4,5	3,96
Birštono	62	59	3	4,84
Neringos	84,5	82,5	2	2,37

Ne vadovujančių ir vadovujančių darbuotojų santykis savivaldybių administracijose bei vadovaujantys darbuotojai procentais savivaldybių administracijose

1 lentelė. Ne vadovujančių ir vadovujančių darbuotojų santykis ir vadovaujantys darbuotojai (proc.) didžiųjų miestų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 4,43.

Grupės vidurkis – 4,32.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Vadovaujantys darbuotojai (pareigybių skaičius)	Ne vadovaujantys darbuotojai (pareigybių skaičius)	Santykis tarp ne vadovujančių ir vadovujančių darbuotojų	Vadovujančių darbuotojų proc. savivaldybės administracijoje
Vilniaus miesto	994	203	791	3,9	20,42
Kauno miesto	828,5	144	684,50	4,89	16,9
Klaipėdos miesto	454,5	83	371,50	4,48	18,26
Šiaulių miesto	268	58	210	3,62	21,64
Panevėžio miesto	285,5	44	241,50	5,49	15,41

2 lentelė. Ne vadovujančių ir vadovujančių darbuotojų santykis ir vadovaujantys darbuotojai (proc.) tankiau gyvenamų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 4,43.

Grupės vidurkis – 4,62.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Vadovaujantys darbuotojai (pareigybių skaičius)	Ne vadovaujantys darbuotojai (pareigybių skaičius)	Santykis tarp ne vadovujančių ir vadovujančių darbuotojų	Vadovujančių darbuotojų proc. savivaldybės administracijoje
Alytaus miesto	187	44	143	3,25	23,53
Visagino	225,25	19	206,25	10,86	8,44
Marijampolės	280,25	49	231,25	4,72	17,48

Kauno rajono	368,25	95	273,25	2,88	25,8
Elektrėnų	171,75	34	137,75	4,05	19,8
Jonavos rajono	224	39	185,00	4,74	17,41
Mažeikių rajono	314,75	60	254,75	4,25	19,06
Vilniaus rajono	604,5	77	527,50	6,85	12,74
Kretingos rajono	257,9	43	214,90	5	16,67
Klaipėdos rajono	327	57	270	4,74	17,43
Tauragės rajono	288,625	37	251,625	6,8	12,82
Utenos rajono	284	40	244	6,1	14,08
Plungės rajono	213,35	43	170,35	3,96	20,15
Vilkaviškio rajono	238,5	43	195,50	4,55	18,03
Telšių rajono	330,5	43	287,50	6,69	13,01
Kėdainių rajono	166,5	42	124,50	2,96	25,23
Kaišiadorių rajono	168,25	43	125,25	2,91	25,56
Prienų rajono	157	41	116	2,83	26,11
Trakų rajono	184	33	151	4,58	17,93
Ukmergės rajono	247	48	199	4,15	19,43
Akmenės rajono	161,75	32	129,75	4,05	19,78
Šilutės rajono	359,5	44	315,50	7,17	12,24
Radviliškio rajono	265	41	224,00	5,46	15,47
Šiaulių rajono	235,25	61	174,25	2,86	25,93
Raseinių rajono	180	38	142	3,74	21,11
Šalčininkų rajono	222,55	40	182,55	4,56	17,97

3 lentelė. Ne vadovaujančių ir vadovaujančių darbuotojų santykis ir vadovaujantys darbuotojai (proc.) rečiau gyvenamų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 4,43.

Grupės vidurkis – 4,62.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Vadovaujantys darbuotojai (pareigybių skaičius)	Ne vadovaujantys darbuotojai (pareigybių skaičius)	Santykis tarp ne vadovujančių ir vadovujančių darbuotojų	Vadovujančių darbuotojų proc. savivaldybės administracijoje
Šakių rajono	169,25	35	134,25	3,84	20,68
Joniškio rajono	197	32	165	5,16	16,24
Šilalės rajono	256,25	40	216,25	5,41	15,61
Skuodo rajono	208	28	180	6,43	13,46
Pasvalio rajono	315,51	38	277,51	7,3	12,04
Alytaus rajono	192,25	39	153,25	3,93	20,29
Jurbarko rajono	186	43,50	142,50	3,28	23,39
Širvintų rajono	125,5	30	95,50	3,18	23,9
Rokiškio rajono	192,25	50	142,25	2,85	26,01
Biržų rajono	200,95	29	171,95	5,93	14,43
Kelmės rajono	231,5	37	194,50	5,26	15,98
Kupiškio rajono	146,5	24	122,50	5,1	16,38
Panevėžio rajono	243,25	45	198,25	4,41	18,5
Pakruojo rajono	206,25	46	160,25	3,48	22,3
Lazdijų rajono	250,425	37	213,43	5,77	14,77
Švenčionių rajono	248	35	213	6,09	14,11
Anykščių rajono	176,75	37	139,75	3,78	20,93
Molėtų rajono	153,5	34	119,50	3,51	22,15
Zarasų rajono	170,25	40	130,25	3,26	23,49
Ignalinos rajono	266,75	30	236,75	7,89	11,25
Varėnos rajono	199,6	42	157,60	3,75	21,04

4 lentelė. Ne vadovujančių ir vadovujančių darbuotojų santykis ir vadovaujantys darbuotojai (proc.) mažųjų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 4,43.

Grupės vidurkis – 3,74.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Vadovaujantys darbuotojai (pareigybių skaičius)	Ne vadovaujantys darbuotojai (pareigybių skaičius)	Santykis tarp ne vadovujančių ir vadovujančių darbuotojų	Vadovujančių darbuotojų proc. savivaldybės administracijoje
Kazlų Rūdos	108,25	26	82,25	3,16	24,02
Kalvarijos	92,75	23	69,75	3,03	24,8
Pagėgių	154,8	28	126,80	4,53	18,09
Rietavo	108,75	21	87,75	4,18	19,31

5 lentelė. Ne vadovujančių ir vadovujančių darbuotojų santykis ir vadovaujantys darbuotojai (proc.) kurorto statusą turinčių savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 4,43.

Grupės vidurkis – 2,27.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Vadovaujantys darbuotojai (pareigybių skaičius)	Ne vadovaujantys darbuotojai (pareigybių skaičius)	Santykis tarp ne vadovujančių ir vadovujančių darbuotojų	Vadovujančių darbuotojų proc. savivaldybės administracijoje
Druskininkų	110	29	81	2,79	26,36
Palangos miesto	113,5	41	72,50	1,77	36,12
Birštono	62	24	38	1,58	38,71
Neringos	84,5	19	65,50	3,45	22,49

Bendrosios veiklos srities ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis savivaldybių administracijose

1 lentelė. Bendrosios ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis didžiųjų miestų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 0,46.

Grupės vidurkis – 0,58.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Bendrosios veiklos srities darbuotojų skaičius	Specialiosios veiklos srities darbuotojų skaičius	Bendrosios veiklos srities ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis
Vilniaus miesto	994	278,00	716,00	0,39
Kauno miesto	828,5	351,00	477,50	0,74
Klaipėdos miesto	454,5	195,50	259,00	0,75
Šiaulių miesto	268	99,00	169,00	0,59
Panevėžio miesto	285,5	121,00	164,50	0,74

2 lentelė. Bendrosios ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis tankiau gyvenamų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 0,46.

Grupės vidurkis – 0,44

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Bendrosios veiklos srities darbuotojų skaičius	Specialiosios veiklos srities darbuotojų skaičius	Bendrosios veiklos srities ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis
Alytaus miesto	187	69,00	118,00	0,58
Visagino	225,25	56,75	168,50	0,34
Marijampolės	280,25	117,00	163,25	0,72
Kauno rajono	368,25	128,00	240,25	0,53
Elektrėnų	171,75	60,50	111,25	0,54
Jonavos rajono	224	86,50	137,50	0,63
Mažeikių rajono	314,75	118,50	196,25	0,60
Vilniaus rajono	604,5	167,00	437,50	0,38

Kretingos rajono	257,9	59,25	198,65	0,30
Klaipėdos rajono	327	88,25	238,75	0,37
Tauragės rajono	288,625	71,50	217,13	0,33
Utenos rajono	284	80,75	203,25	0,40
Plungės rajono	213,35	77,50	135,85	0,57
Vilkaviškio rajono	238,5	61,00	177,50	0,34
Telšių rajono	330,5	90,50	240,00	0,38
Kėdainių rajono	166,5	61,50	105,00	0,59
Kaišiadorių rajono	168,25	57,50	110,75	0,52
Prienų rajono	157	43,50	113,50	0,38
Trakų rajono	184	40,50	143,50	0,28
Ukmergės rajono	247	99,00	148,00	0,67
Akmenės rajono	161,75	62,00	99,75	0,62
Šilutės rajono	359,5	99,00	260,50	0,38
Radviliškio rajono	265	54,00	211,00	0,26
Šiaulių rajono	235,25	71,75	163,50	0,44
Raseinių rajono	180	65,00	115,00	0,57
Šalčininkų rajono	222,55	38,05	184,50	0,21

3 lentelė. Bendrosios ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis rečiau gyvenamų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 0,46.

Grupės vidurkis – 0,40.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Bendrosios veiklos srities darbuotojų skaičius	Specialiosios veiklos srities darbuotojų skaičius	Bendrosios veiklos srities ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis
Šakių rajono	169,25	76,75	92,50	0,83
Joniškio rajono	197	61,25	135,75	0,45
Šilalės rajono	256,25	58,75	197,50	0,30
Skuodo rajono	208	52,00	156,00	0,33
Pasvalio rajono	315,51	72,50	243,01	0,30
Alytaus rajono	192,25	77,75	114,50	0,68
Jurbarko rajono	186	53,00	133,00	0,40
Širvintų rajono	125,5	49,00	76,50	0,64
Rokiškio rajono	192,25	75,00	117,25	0,64
Biržų rajono	200,95	45,00	155,95	0,29
Kelmės rajono	231,5	60,50	171,00	0,35
Kupiškio rajono	146,5	60,00	86,50	0,69
Panevėžio rajono	243,25	82,00	161,25	0,51

Pakruojo rajono	206,25	69,75	136,50	0,51
Lazdijų rajono	250,425	43,50	206,93	0,21
Švenčionių rajono	248	76,25	171,75	0,44
Anykščių rajono	176,75	59,00	117,75	0,50
Molėtų rajono	153,5	30,25	123,25	0,25
Zarasų rajono	170,25	47,25	123,00	0,38
Ignalinos rajono	266,75	23,00	243,75	0,09
Varėnos rajono	199,6	74,75	124,85	0,60

4 lentelė. Bendrosios ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis mažųjų savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 0,46.

Grupės vidurkis – 0,62.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Bendrosios veiklos srities darbuotojų skaičius	Specialiosios veiklos srities darbuotojų skaičius	Bendrosios veiklos srities ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis
Kazlų Rūdos	108,25	45,75	62,50	0,73
Kalvarijos	92,75	34,00	58,75	0,58
Pagėgių	154,8	51,00	103,80	0,49
Rietavo	108,75	46,25	62,50	0,74

5 lentelė. Bendrosios ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis kurorto statusą turinčių savivaldybių administracijose.

Šalies vidurkis – 0,46.

Grupės vidurkis – 0,76.

Savivaldybė	Patvirtintų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje	Bendrosios veiklos srities darbuotojų skaičius	Specialiosios veiklos srities darbuotojų skaičius	Bendrosios veiklos srities ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis
Druskininkų	110	46,00	64,00	0,72
Palangos miesto	113,5	45,00	68,50	0,66
Birštono	62	26,00	36,00	0,72
Neringos	84,5	42,50	42,00	1,01

